UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annvs 698. Sergii Pap. Annus 11. Tiberii Absim. Imp. Annus 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

Visual Library

ſus cadere potuit, nec niſi vnus tantum ex ſociis ſorte monſtratus, & martyrio coronatus eſt. Quod dicit de ſorte auctor, ſciat in more fuiſſe apud eos, neminem neci tradere, niſi prius eum ſors indicaſſet, vt quæ dicturi ſumus, oſtendent. Hæc de rebus geſtis in ea inſula: vbi cognita Regis Radbodi duritia animi, inde in eum (ſecundum illud Euangelij) excuſſo è pede puluere recedens, ad Pipinum (vt idem teſtatur auctor) reuerſus eſt. reliqua autem, quæ de eodem ſancto viro narrantur, poſt Pipini obitum contigerunt.

VIII. Poſt reditum Clementis collectam fuiſſe Synodum Traiectenſem: & ex ea alios in diuerſas regiones miſſos Euangelij prædicatores, Marcellinus teſtatur, qui ſimul relegens in vnum omnes, qui antea & poſtea miſſi ſunt, illa habet memoria digna a: *Deinde animaduertentes præfati Sancti Pontifices* Willebrordus & Suuibertus, *& egregij prædicatores, qui cum eis ex Anglia venerunt Traiectum, quod multum populus, Deo proſperante, ab infidelitatis errore ad Chriſtum conuerſus eſſet conuocata Synodo in nouella Eccleſia Traiectenſi, decreuerunt more Apoſtolorum & diſcipulorum* CHRISTI *in diuerſas circumiacentes barbaricas nationes præſtantiores prædicatores dimittere ad prædicandum ipſis fidem* CHRISTI. qui vero eidem Synodo interfuerint, ita idem auctor narrat: *Erant autem eo tempore in eadem primitiua Eccleſia Traiectenſi Apoſtolici Pontifices & canonici egregij prædicatores, qui Sanctum Suuibertum Epiſcopum cum Sancti Euualdis ſequentes, conſtanter* CHRISTVM *gentibus prædicauerunt: vtpote S. Vuinfridus Sacerdos, qui poſtquam tredecim annos in Eccleſia Traiectenſi vt canonicus degiſſet, Archiepiſcopus Moguntinenſis conſecratur, & Bonifacius appellatur: qui poſt obitum Sancti Vuillebrordi Traiectenſis Epiſcopi rediens, ſecundus Archiepiſcopus Traiectenſis ordinatur. Qui poſtquam decem & ſex annis per Friſiam prædicaſſet, martyrio in Friſia coronatur cum ſuis, ſimiliter Sanctus Vuera Epiſcopus De vorum, Sanctus Plechelmus Epiſcopus de Maſſa candida, vel ſecundum Bedam, Candida caſa, Sanctus Othgerus Leuita cum pleriſque aliis glorioſis Sacerdotibus & prædicatoribus.*

IX. *Cui ſanctæ Synodo præfuerunt S. Vuillebrordus & Suuibertus Antiſtites conſtantiores. In qua concluſum & definitum fuit, vt omnes priua prædicatores in exteras prouincias prædicarent verbum Dei.* Quem vero omnes, qui ex Anglia profecti olim, & modo ex Synodo miſſi ſunt, fuerint finem conſecuti, idem auctor ſummatim perſtringens ſic narrat: *Igitur Sanctus Acca (vt eſt ante dictum) cum Sancto Suuiberto in Angliam rediens, à Sanct. Vuilfrido Epiſcopo Auguſtaldenſis Eccleſiæ Epiſcopus conſecratus, poſt ſanctiſſimam vitam ibidem in Domino quieuit. Sanctus Vuigbertus in Feſtelant martyrio coronatus fuit, vt prædictum eſt. Sanctus Vuillibaldus Orientalem Franciam adiens, Aureatenſis ſiue Eyſtatenſis Epiſcopus effectus eſt. Sanctus Vuinibaldus, frater eius, Heyndelamenſis Abbas eſt ordinatus: Quorum germana fuit Vualburgis virgo.* Lebuinus, ſiue Leuinus, *Pontificatum adeptus, martyrio prope Gandauum coronatur. Duo quidem SS. Euualdi Nabiani introeuntes, Chriſtum prædicando confeſſi ſunt: qui abinde aſcendentes in Saxoniam, glorioſo martyrio coronati ſunt. Sanctus Vuerenfridus presbyter & egregius prædicator, verſus Batuam miſſus nouellum Chriſti populum in Elſt, & Vueſtervoort, & in finibus illis feliciter rexit: & infinitis clarificatus miraculis tam in vita, quam in morte Idibus Septembris apud Vueſtervoort ſpiritū Creatori reddens, miraculoſe in Elſt tumulatur. S. Adelbertus Leuita, filius Edilbardi Regis Deirorum, filij S. Oſuualdi Regis & martyris, in Egmonda in Hollandia oratorium conſtruens, poſt multorū Paganorum conuerſionem, & laudabilem ſanctæ vitæ ſuæ conſummationem, multis miraculis clarus, ſeptimo Kalend. Iulij felici fine requieuit in Chriſto, ſepultus in Egmonda, vbi vſq; in hodiernū diem claret infinitis miraculis. Is eximius confeſſor, primus Archidiaconus Eccleſiæ Traiectenſis fuit.* hæc de his auctor, qui de ſeipſo ſubdit:

X. Marcellini Apoſtolatus. *Et ego Marcellinus presbyter inutilis, à Præfatis Pontificibus miſſus ad partes Tranſiſlanas locum Aldenſeel. Trentam, & Tuentam, & Couordiam, ac Dauentriam rege, & Dei prouidentia totum ferme populum Chriſto prædicando lucratus ſum, & purgaui à cultu idololatriæ. Permanſitq; Sanct. Vuillebrordus in ſua ſede Traiectenſi, feruenter prædicando Euangelium* CHRISTI *cunctis gentibus: ceteri vero hac illacque diſperſi propter verbum Dei, poſt conuerſionem multorum Paganorum, ſalubri fine in Chriſto quieuerunt.* hucuſque Marcellinus in vnum breuiter ingens ſanctos illos omnes, qui velut ex alueari vno in diuerſas prouincias profecti, multiplices Eccleſias fundauere: ſed de aliquibus ex his inferius ſuis locis fuſius dicendum erit.

IESV CHRISTI
ANNVS 698.

Sergii Pap. Annus 11. Tiberii Abſim. Imp. Annus 2.

SExcenteſimus ac nonageſimus octauus Redemptoris annus adeſt vndecima Indictione notatus, idemque illuſtratus martyrio viri ſanctiſſimi Lamberti Tungrenſis Epiſcopi, Taxandriæ Apoſtoli nuncupati b, cum in Epiſcopatu annum ageret quadrageſimum. Extant eius Acta à Stephano Epiſcopo Leodienſi ſcripta ad Hermannum Archiepiſcopum Colonienſem: In quibus tamen multa deſiderantur, vt (quæ in primis ponenda erat) quæ præceſſit ab eo facta obiurgatio Pipino de Herſtallo ob pellicem introductam: quod abſque controuerſia omnes tum veteres, tum recentiores hiſtorici affirmarunt: ex quibus melius eiſdem ſancti vita atque martyrium ſimul in vnum collecta ſcribantur. Tantum potuit adulatio, vt ne tāta Pipinus ignominia notaretur, qui egregijs factis adeo celebris habeteur, fuerit prętermiſſa Lamberti cauſa martyrij. Non ſic nos docuit ſancta diuinitus inſpirata Scriptura, quæ nec ſanctorum peccata tacuit, cum eorum virtutes egregie prædicarit: vt inter alia in libris Regum de Dauide factum legimus, cuius nō ſolum virtutes, ſed & adulterium & homicidium ſatis exacte deſcripta leguntur. I.

b Sigebert in Chron. hoc an. Molan. in Natal. SS. Belg. die 17. Septem.

S. Lamperti martyrium.

Quod in primis ad titulum Apoſtolatus ſpectat, Taxandriæ idem Lambertus Apoſtolus nominatur, eo quod populum illum ad idola colenda conuerſum vir ſanctiſſimus ſua prædicatione poſt plurimos labores & anguſtias ad Chriſtianam religionem ſuſcipiendam tandem perduxit: ex quo euenit, vt Taxandriæ populi vſque ad nouos erectos Epiſcopatus fuerint ſubiecti Eccleſiæ Leodienſi. His igitur de Apoſtolatus titulo præmiſſis, de eius martyrio, quod hoc anno accidit, modo dicendum ex antiquioribus monumentis, quibus iſta narrantur c: *Pipinus Princeps, cetera egregius, vno malo tam multa bona corrumpebat, contempta legitima vxore, Alpaidi pellici nimium addictus. De eo ſane hic auctor teſtatur, cum nihil ad gloriam, nihil ad potentiam vel felicitatem ei deeſſet; nunquam eius induſtria fortunam fuiſſe ſuperiorem. Et tamen cum multis eſſet auctus victoriis, ſeipſum vincere non potuit, molli libidinis telo proſtratus. Id vero ceteris fere Epiſcopis diſſimulantibus, Lambertus præ zelo domus* DEI *ferre non ſuſtinens, opportune & importune arguebat Principem: qui ſicut in ceteris, ita & in hoc libenter audiſſet recta monentem Epiſcopum, rectius conſuluiſſet ſibi.* II.

Lampertus Taxandriæ Apoſtolus.

c Extant apud Sur. velut Appendix ad vitam à Stephano ſcriptā die 17. Septem.

At illa maligna mulier, moleſte ferens Pipinum à ſui amore reuocari, Dodonem fratrem ſuum Pipino familiarem, genere & opibus præſtantem, hortatur, vt ne ſinat Lambertum tantum poſſe apud Pipinum, vt cogatur ipſa ab eo recedere in dedecus natalium ſuorum. Ille vero agit cum ſuis, datque operam, vt Epiſcopi conatus impediat. Sed videns eum perſtare in ſententia, nec contra iuſtitiam cuiuſquam faciem vereri, amicis quibuſdam ſororis vltionem permittit. Ex iis Gallus & Rioldus cum in nibus ſuis valde cœperunt vexare Epiſcopi familiam, nullum calumniæ aut moleſtiæ genus prætermittentes, vt vel ſic Epiſcopus ſuorum cauſa ceſſaret moleſtus eſſe Pipino propter Alpaidem. Sed vir iuſtus, vel leo confidens, iuſtitiæ patrocinium nulla ratione deſeruit. Tandem improbi illi ab Epiſcopi cognatis cæſi ſunt, moleſtiſſime id ferente Dodone, & cauſam cædis in ſanctum conferens. III.

Quid molitur pellex in S. Lampertum.

Per id tempus Pipinus princeps in Iopiliam villam aduenit. Venit etiam eo vir ſanctus, ab eo tanquam pro regni tractandis negotiis euocatus. Ibi tum & Pipinus & pellex animos iratos vultu ſereno tegunt, alij iram diſſimulant, alij lætitiam ſimulant, pleriquе pro ſuo quiſq; arbitratu in varias ſe formas tranſmutant. Valde autem pellex in id incumbebat, vt per aliquem poſſet Epiſcopi animum ſibi conciliare, vt vel in præſentiarum abſtineret à principis reprehenſione. Apparatur conuiuium, Epiſcopus inuitatur, lætantur aulici omnes. Princeps oblatum ſibi à pincerna poculum innuit Epiſcopo offerendum, benedictionis loco habiturus, ſi à conſecrata manu ipſe poculum acciperet, quod Maximum Imperatorem olim nouerat expectaſſe à beatiſſimo Martino Epiſcopo. Et Epiſcopus illud quidem Pipino tradidit. Cuius principis reliqui proceres ſecuti exemplum, optabant à S. Epiſcopi manu ſibi poculum porrigi.

LAMBERTVS PRÆCETERIS HONORATVR.

IV. EXECRATVR PELLICEM PIPINI LAMBERTVS.

IV. *Cunctis igitur certatim id expetentibus, & confuſe ſeſe ingerentibus, vt alij alios anteuertant, ipſa quoque pellex clam ſuam inſerit manum, vt vel ſic poſſit ex ſancti viri manu poculum accipere. Sed ille fœminæ inſidias deuitans, & ad principem conuerſus de mulieris temeritate conqueritur, quod calliditate quadam conetur notam ipſi inurere iunctæ Deo communionis. Surgenſque à menſa, ab aula vult recedere, & omnis illa conuiuij iucunditas perturbatur. Nec ſic tamen quieſcit verſutia mulieris: ſed veſperi volenti recedere Epiſcopo mandat princeps, illa ſuggerente, ne inſalutata ſua coniuge recedat. At Epiſcopus magna animi conſtantia: Ego vero, inquit, ô princeps, teſtor IESVM ſpem vitæ meæ, me numquam adulteræ communicaturum, prohibente Apoſtolo a, ne commiſceamur fornicariis. Te vero illi communicare nolle doleo, te nolle reſipiſcere moleſte fero, & timeo ſane ne pereat tibi iram Dei.*

a 1. Cor. 5.

V. *Cernens ergo pellex, ſi diutius viuat Lambertus, timendum ſibi eſſe, ne à Pipino ſeparetur, omnia Dodoni ſignificat, & ad eum camino addens, obſecratur eum; vt eiꝰs eum tollat è medio. Ita ergo & cognatorum cædem & ſororis diſcrimen vlturus Dodo totum ſe accingit ad perdendum Sanctum Epiſcopum, qui tam præſidebat necem ſuam. Deinde perpetratum eſt illud immane parricidium, quemadmodum ſuperior hiſtoria continet,* nimirum quod aſcitis ſibi Dodo viris ſceleſtiſſimis & audaciſſimis, in villa Legia adortus eſt ſanctiſſimum virum orantem, & per modum crucis manibus in cœlum expanſis ante ſacroſanctum altare beatorum martyrum Coſmæ & Damiani manentem: quem iniquè atque crudeliter lancea perforantes interemerunt, atq; cum ipſo ſimul cognatos eius Petrum & Adolenum: quod fieri contigit hoc anno, decimaſeptima die menſis Septembris. Sed quæ præterea ſit ſecuta vltio diuina Dodonem ac ſocios nefandi ſceleris, accipere b:

S. LAMBERTVS CVM SVIS OCCIDITVR.

b In Appendic. apud Sur. die 17 Septemb.

VI. VLTIO DIVINA IN SACRILEGOS.

Apparuit Lambertus nocte Amalgiſilo theſaurario, & blande eum compellans: Romam, inquit, mitte: Romam redimus, viſitaturi Dodonem & complices eius. Sanguis enim innocentum, qui mecum pro CHRISTO effuſus eſt, à Deo vindictam expetit. Hisdictis, euanuit. Verum autem fuiſſe viſionem, reſipſa declarauit: Dodonis enim viſcera omnia ſtatim computruere, eaq; mira ſœtentia per os reiecit: ac tandem propter nimiam fœtoris moleſtiam corpus eius in Moſam proiectum eſt, vermibus & tabe correptum. Qui autem Sanctum Epiſcopum interfecerat telo ſuo cum fratre ſuo congreſſus, illum occidit, & pariter ab illo peremptus eſt. Denique intra anni ſpatium vix quiſquam euaſit ex iis, qui eius cædis participes fuerant: ſi qui vero ſuperfuere, illi adeo aut ſenſibus, aut cenſu & rebus deſtituti ſunt, vt illos felices ducerent, qui celeri morte abſumpti fuerant. ſequenti anno contigiſſe Dodonis & ſociorum vindictam, Sigebertus affirmat. Addit his Molanus: *Sacrilegus vero Dodo æternæ damnationis incurrit interitum, tum etiam poſteritati ſuæ tanti facinoris ingens pœnam & indeſicientis opprobrium vſque hodie reliquit. Vnde Vuandalbertus ſcribit:*

Factio quem cæſum ſemper tremebunda pauſcit.

VII. QVÆ PATIANTVR PELLICES OMNES À S. LAMBERTO.

VII. Quæ autem vindicta ſecuta ſit impiam Alpaidem, haud ſcriptis proditum eſt: ſed non illæſam præteriiſſe, vel ex eo æſtimare licet, quod etiā ea de cauſa in pellices omnes oſtenſa ſit martyris accenſa vindicta: nam vbi ſupra hæc leguntur: *Interim mirum quoddam cernere licebat (quemadmodum à maioribus accepimus) ſeminis ſine repulſa ad oſculandū martyris corpus admiſſis, ſi qua pellex accederet, quaſi turbine quodam exagitatam retrocedere compelli. Apparebat inde, quam inuiſa Deo & ſancto martyri eſſet illa pellex deteſtabilis.* hæc ibi. Quæ autem ſint ad ſepulchrum eius facta miracula, iidem, qui ſupra, enarrant. Quod vero ad Pipinum pertinet, vehementi fuit exagitatus ob viri ſanctiſſimi necem dolore, nec eo liber vſque ad obitum, vt Marcellinus eſt auctor, quo etiam auctore conſtat miſerum cum pellice ad obitum vſq; perſeueraſſe: genuerat enim illa Carolum Martellum, quem & ſucceſſorem reliquit hæredem, ſed de his ſuo loco dicendum.

Hoc eodem anno Beggam matrem Pipini ſanctitate claram ad Dominum tranſiiſſe, auctor eſt Sigebertus in Chronico: ſequenti vero anno eodem auctore liquet ipſum Pipinum orbatum fuiſſe filio Drogone Duce Campanienſium: verum ipſum ſuperuixiſſe Pipino patri, Marcellinus affirmat, vt ſuo loco dicetur. Sanctum quoque Bertinum Abbatem hoc pariter anno conſtat ex hac vita migraſſe: extant præclare eius res geſtæ à Folchardo conſcriptæ d, de quo etiam plura leguntur in vita S. Audomari Epiſcopi. Sed inuiſamus tandem res Italiæ.

Eodem anno e celebrata reperitur Synodus Aquileienſis, de qua Paulus diaconus f: *Hoc tempore, inquit, Synodus Aquileiæ facta ob imperitiam fidei. Quintum vniuerſale Concilium ſuſcipere diffidet, donec ſalutaribus Beati Sergij Papæ monitis inſtructa & ipſa cum cæteris Chriſti Eccleſiis annuere conſenſit.* hæc Paulus. Cæterum longe ante hoc tempus reſipuiſſe liquet Eccleſiam Aquileienſem ab antiquo ſchiſmate cauſa Quintæ Synodi ortο ob Tria illa capitula: etenim eiuſdem Aquileienſis Eccleſiæ Epiſcopus, Agatho nomine interfuiſſe & ſubſcripſiſſe reperitur Synodo Romæ factæ ab Agathone Romano Pontifice, vt eiuſdem Synodi Acta teſtantur. Quamobrem eandem Eccleſiam iterum in errorem lapſam, dicere opus eſt, perfectoque à Sergio Romano Pontifice eſſe curatam. Longo morbus olim Sancti Gregorij Papæ medicina imperfecta curatus, iterum erupit in vultus ipſo vigente; ſed tandem ſanatus languor rurſus inualuit, donec diuina gratia per ſanctiſſimum Pontificem Sergium penitus eſt curatus.

II.

Quod ſpectat ad res Orientalis Imperij, Græcorum id habent Annales g: *Anno ſecundo Imperij Abſimari, Romani Syriam peragrantes, & venientes vſque Samoſatam, & depredantes circumquaque regionem, multa occiderunt millia barbarorum: tradunt nonnulli, ducenta millia cæſa eſſe: multaque ſpolia, magno relicto hoſtibus timore, ad propria ſunt reuerſi.* Mirum auditu, quantum gens Saracenorum ſuperioribus temporibus numeroſa, vtpote quæ Armeniam, Perſidem, Palæſtinam, Ægyptum impleret, & Libyam, Aſricamque vniuerſam penitus occuparet, inſulaſque complures, atque iam iam in Europam ſeſe infundere properaret. Sic quidem quantumlibet eorundem multiplices cædes fierent, nullam viſi ſunt diminutionem ſenſiſſe, nec contineri potuiſſe, quin illaberentur in externas regiones.

III.

IESV CHRISTI
ANNVS 699.

SERGII PAP. Annus 12. TIBERII ABSIMARI IMP. Annus 3.

QVI ſequitur annus ſexcenteſimus nonageſimus nonus, Indictione duodecima numeratur: quo Sergius Papa, diuina præuia admonitione h, conſecrauit ſanctum Hubertum Leodienſem Epiſcopum, dignum Sancti Lamberti martyris ſucceſſorem: fuit ipſe quidem nobilis genere, vtpote filius Bertrandi Aquitaniæ Ducis, qui propter Ebroini tyrannidē confugerat ad Pipinum. Hic igitur inter alia monimenta, quibus ſuā Eccleſiam illuſtrauit, illud quidem edidit haud mediocris gloriæ & veneratio-